

De Brabantse generatietoets

De weg tot nu toe

De Brabantse generatietoets ...

Het ontstaan van de pilot

De weg van de pilot

De Brabantse kijk op een generatietoets

Het prototype

Geplande route in 2025

Het ontstaan van de Brabantse generatietoets

- Op initiatief van de Young Professionals Brabant (YPB) van BrabantAdvies gaat de provincie Noord Brabant in 2023 van start met een pilot 'generatietoets'. YPB, de provincie en Buitenlijn gaan samen op ontdekkingstocht. Want een ding is duidelijk: er is geen blauwdruk voor toekomstdenken en een generatietoets!
- In zowel het huidige bestuursakkoord als het beleidskader toekomstbestendig Bestuur heeft het provinciale bestuur de (pilot) generatietoets omarmd. " We ontwikkelen samen met jongeren een generatietoets die inzichtelijk maakt wat de effecten zijn van ons beleid op verschillende generaties".
- Het provinciale team Milieu pakte de handschoen mee op en ging na een verkenning aan de slag met niet één maar twee vraagstukken.

De weg van de pilot

De Brabantse kijk op een generatietoets |

- Met een generatietoets breng je gevolgen van (beleids)voornemens voor huidige en toekomstige generaties in kaart. Dit kan betrekking hebben op een beleidsproduct in zijn geheel, zoals een beleidskader, uitvoeringsagenda of een projectvoorstel, maar dat hoeft niet.
- De generatietoets volgt een ontwerpende procesaanpak. Het is maatwerk, maar er zijn wel duidelijke bouwstenen.
- De kern van een generatietoets wordt gevormd door een of meerdere toekomstgesprekken. Het is daarmee ook een participatie-instrument. Bij voorkeur vindt dit gesprek plaats met mensen binnen én buiten de provinciale organisatie.

De Brabantse kijk op een generatietoets II

- We kijken met een brede integrale blik ((people, planet en profit) naar het vraagstuk. We linken het vraagstuk bewust aan thematieken waar mogelijk blinde vlekken zijn.
- Afhankelijk van de toetsingsvraag (en de randvoorwaarden) kent de procesaanpak een informatieverzamelings- en data-component. Dat is geen vereiste. Onderzoek is een onderdeel als het meerwaarde biedt voor het begrip van de effecten op verschillende generaties of de thematieken die gelinkt zijn aan het thema dat centraal staat in de toets. Het is belangrijk om vooraf in de ontwerpfase te bepalen of en welke informatie nodig is om de generatiedialoog te ondersteunen.
- **Leren door te doen:** het doorlopen van de procesaanpak van de generatietoets is net zo belangrijk als de uitkomsten van de generatiedialogen zelf. Het toetsen vergroot het toekomstbewustzijn en versterkt het interne (en externe) netwerk rondom het vraagstuk.

Het prototype van een generatietoets

De ontwerpende procesaanpak van de generatietoets kent 5 fasen.

De aanpak staat voor een gestructureerde, flexibele en pragmatische manier van werken

Nog veel te ontdekken en te overwinnen!

Enkele quotes van bij de pilot betrokken ambtenaren

- Het interne gesprek over de gevolgen van beleid én de raakvlakken tussen de thematieken is nog niet gevoerd. En we hebben al heel veel kennis en kunde in ons hoofd. Het gaat om de bewustwording en het goede gesprek. **Moeten we dan al wel met de buitenwereld in gesprek?**
- Voor het generatiedialoog moeten collega's van andere opgaven tijd vrijmaken. **Hoe verleiden we collega's tot deelname ondanks de drukke agenda's. En hoeveel tijd kunnen we dan vragen?**
- Op welke wijze willen **bestuurders en politiek** zich verhouden met de uitkomsten van een generatietoets? Wat als blijkt uit de toetsing dat onze voornemens anders moeten?
- **Wat is de meerwaarde van inbreng van generaties? Hoe kijken 'gewone' mensen naar de toekomst? Hoe kijken zij verder dan hun eigen belang? Beredeneren zij vanuit hun eigen leefwereld van nu naar later? Dus 24 zijn anno 2024 naar 24 in 2050? Of beredeneert iemand makkelijker in 2050 ben ik 50 en dan?**
- Hoe beïnvloed je pessimistische, realistische of optimistische karakter het kijken naar de toekomst? **Hoe beperk je de invloed hiervan tijdens een generatiedialoog?**

Geplande route voor 2025 ...

- We benutten de toets: als middel voor Brabantse jongeren om de provincie scherp te houden. De generatietoets is onderdeel van de Brabantse Aanpak Jongerenparticipatie.
- We ontwikkelen door: door te doen, aan de hand van specifieke beleidsthema's én met een sterke verbinding met Brede Welvaart.
- We gaan op zoek: hoe kan de generatietoets onderdeel worden van het reguliere beleidsproces van de provincie?
- We blijven in verbinding: met andere initiatieven bij het Rijk, de SER, waterschappen, en meer.

Meer weten? Weet ons te vinden!

Eva Buwalda

ebuwalda@brabantadvies.com

Provincie Noord-Brabant

Bram Geurds

bgeurds@brabant.nl

Tom Jütten

tjuttten@brabant.nl

Suzanne Kemmeren

suzanne@bureaubuitenlijn.nl